

Warszawa, dnia 4 lutego 2026 r.

Szanowna Pani Agnieszka Dziemianowicz-Bąk, Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Szanowna Pani Ministro,

w imieniu Green REV Institute oraz Federacji Bezpieczna Żywność zwracamy się do Pani Ministry z wyrazami głębokiej troski dotyczącej sposobu wdrażania Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową (FEPŻ), w szczególności w obszarze doboru produktów żywnościowych przeznaczonych dla odbiorców i odbiorczyń końcowych Programu.

Green REV Institute prowadził w ostatnich miesiącach działania strażnicze w zakresie realizacji FEPŻ, w ramach których zgromadzono obszerną dokumentację dotyczącą asortymentu produktów żywnościowych, które trafią do beneficjentów i beneficjentek Programu, tj. ponad milion osób w skali całego kraju. Skala Programu oraz znaczenie tej interwencji publicznej dla zdrowia i dobrostanu osób w kryzysie ubóstwa nakładają szczególną odpowiedzialność na wszystkie instytucje zaangażowane w jego realizację.

W odpowiedzi Ministerstwa, którą otrzymaliśmy, wskazano m.in., że Program nie przewiduje możliwości tworzenia różnych zestawów żywnościowych dostosowanych do potrzeb osób z alergiami, nietolerancjami pokarmowymi czy odmiennymi preferencjami żywieniowymi, a jedynym rozwiązaniem dla takich osób jest możliwość rezygnacji z części produktów. Jednocześnie podkreślono, że zestaw produktów uznawany jest za „powszechnie stosowany” oraz „najbardziej oczekiwany przez odbiorców końcowych”, a jego dobór opiera się w dużej mierze na opiniach organizacji partnerskich uczestniczących w Zespole Doradczym ds. Wdrażania FEPŻ.

Dodatkowo, w dniu 9 stycznia 2026 r. otrzymaliśmy zaproszenie do udziału w spotkaniu doradczym, które odbyło się 15 stycznia 2026 r. Przebieg spotkania wzbudził istotny niepokój, ponieważ:

1. nie przedstawiono szczegółowej, opartej na rzetelnej ewaluacji analizy potrzeb zdrowotnych beneficjentów i beneficjentek Programu,
2. za dobór produktów nie odpowiadają osoby posiadające kompetencje z zakresu dietetyki, zdrowia publicznego czy medycyny,
3. proces decyzyjny w zakresie składu paczek żywnościowych nie uwzględnia w wystarczającym stopniu kryteriów zdrowotnych oraz środowiskowych, a opiera się w dużej mierze na opiniach i doświadczeniach praktyków dystrybucji, co – naszym zdaniem – nie może zastępować eksperckiej, interdyscyplinarnej oceny.

W świetle zebranych przez nas danych i obserwacji działania podejmowane w ramach FEPŻ budzą poważne wątpliwości. Paczki żywnościowe finansowane ze środków publicznych powinny być projektowane w oparciu o realne potrzeby zdrowotne, żywieniowe i środowiskowe osób korzystających z pomocy, a nie w oparciu o subiektywne poglądy czy przyzwyczajenia decyzyjne osób mających wpływ na kwestię paczek. Rzetelne, odpowiedzialne i transparentne wydatkowanie środków publicznych wymaga oparcia się na wiedzy naukowej oraz aktualnych danych dotyczących zdrowia publicznego i ubóstwa żywnościowego.

Pragniemy podkreślić, że naszym celem nie jest krytyka samej idei Programu, lecz troska o jego jakość, skuteczność oraz długofalowe konsekwencje zdrowotne dla osób, które z tej pomocy korzystają, a także gospodarności, celowości i rzetelności wydatkowania środków publicznych.

Poniżej przedstawiamy, na podstawie dotychczas przekazanych przez Ministerstwo danych oraz zebranych informacji, wstępne postulaty:

1. Powołanie zespołu ekspertów i ekspertek merytorycznych (dietetyków.czek, lekarzy.rek, specjalistów.ek ds. zdrowia publicznego) do weryfikacji i optymalizacji składu zestawów żywnościowych.
2. Przeprowadzenie profesjonalnej, szczegółowej analizy potrzeb zdrowotnych i żywieniowych beneficjentów i beneficjentek programu, opartej na metodologii badawczej i ewaluacyjnej.
3. Wprowadzenie możliwości dostosowania zestawów do podstawowych potrzeb zdrowotnych (alergie, nietolerancje, choroby dietozależne) oraz światopoglądowych i religijnych beneficjentów i beneficjentek.
4. Uwzględnienie w doborze produktów aspektów środowiskowych i zrównoważonego rozwoju, zgodnie z polityką Unii Europejskiej w zakresie Zielonego Ładu.
5. Zapewnienie transparentności procesu decyzyjnego oraz możliwości realnych, odpowiadających standardom demokratycznego państwa prawa konsultacji społecznych z udziałem organizacji eksperckich.

Deklarujemy pełną gotowość do wsparcia merytorycznego w zakresie optymalizacji programu. Jesteśmy w stanie zebrać grupę ekspertów i ekspertek w dziedzinach: przeciwdziałania ubóstwu, zdrowia publicznego, dietetyki, zrównoważonego rozwoju oraz polityki społecznej, którzy mogliby wesprzeć Ministerstwo w wypracowaniu rozwiązań najbardziej odpowiadających potrzebom beneficjentów i beneficjentek.

Program FEPŻ to wielka szansa na realną pomoc dla ponad miliona osób w Polsce. Zależy nam, aby był realizowany w sposób maksymalnie efektywny, odpowiedzialny i zgodny z najwyższymi standardami zarządzania środkami publicznymi.

Liczymy na konstruktywny dialog i możliwość współpracy dla dobra beneficjentów programu.

Z wyrazami szacunku i nadzieją na merytoryczny dialog,

Anna Spurek

Prezesa Green REV Institute oraz Federacji Bezpieczna Żywność

Strona ekspercka wspierająca apel:

1. prof. dr hab. Andrzej Elżanowski, Wydział Artes Liberales, Uniwersytet Warszawski
2. prof. dr hab. Piotr Skubała, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Wydział Nauk Przyrodniczych, Team Europe Direct
3. dr hab. Piotr Krajewski, profesor Uniwersytetu Łódzkiego
4. dr hab. prof. Joanna Hańderek, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, autorka, członkini Towarzystwa Humanistycznego
5. dr Robert Maślak, Adiunkt, Zakład Biologii Ewolucyjnej i Ochrony Kręgowców, Wydział Nauk Biologicznych, Uniwersytet Wrocławski
6. dr Ryszard Kulik, Fundacja Klub Myśli Ekologicznej
7. Iwona Kibil, dietetyk

Strona pozarządowa wspierająca apel:

1. Fundacja ProVeg
2. Istota
3. Stowarzyszenie wspierające Inicjatywę "Nasz Rzecznik"
4. Fundacja NO.BA
5. Fundacja Szkatułka
6. Fundacja Onkologiczna Rakiety

7. Fundacja To Proste
8. Fundacja Oficyna 21
9. Podróże z Pazurem
10. Mikołów Roślinnie Yeah
11. Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie
12. Fundacja "W Imię Zwierząt"
13. Fundacja Zwierzęta Niczyje
14. Stowarzyszenie Mężczyźni Przeciw Przemocy
15. Fundacja Chlorofil
16. Fundacja Wegan dla Zwierząt
17. Fundacja Klub Myśli Ekologicznej
18. Stowarzyszenie BoMiasto
19. Gdańsk bez Granic
20. Rodzice dla Klimatu
21. Stowarzyszenie Nasze Miejsce na Ziemi "Zielony Kąt"
22. Społeczni Opiekunowie Drzew Toruń
23. Polska dla Zwierząt
24. Stowarzyszenie Tarnowska Rospuda

25. Fundacja "Świat w naszych rękach"
26. Dolina Bawole Serce
27. Fundacja Rak'n'Roll. Wygraj Życie!
28. Halo tu Fauna
29. Stowarzyszenie Zasier
30. Fundacja Ludzie z Natury
31. Fundacja Edukacja
32. Fundacja Pożywienie - Darem Serca
33. KGW Przystanek Skierdy
34. 9dwunastych
35. Akcja Demokracja
36. Akcja Uczniowska
37. Aquila
38. Azyl Swinki Lili
39. Bieganizm
40. Centrum Edukacji Baza
41. Compassion Polska
42. DalEKOwzroczne Daniel Petryczkiewicz

43. DiversityPL
44. Earth Day Everyday
45. ECO EDU kids
46. Ekopotencjał – Przestrzeń Możliwości
47. Ekowyborka
48. Fashion Revolution Poland
49. First Step
50. Foodsharing Polska
51. Foodsharing Toruń
52. Głos Pokolenia
53. Green Teenager
54. Impuls
55. Instytut Przeciwdziałania Wykluczeniu
56. Jestem na pTAK!
57. Klimatyczny Kopernik
58. Kolektyw Przełom
59. Koło Naukowe Praw Człowieka i Kryzysów Humanitarnych
60. Kompostuj Z Nami

61. Kongres Ruchów Miejskich
62. Kraków dla Mieszkańców
63. Lambda Polska
64. Fundacja Prawnej Ochrony Zwierząt Lex Nova
65. Lokalni Liderzy
66. LUWIA
67. Miastodżiczenie
68. Misja: Rozwój
69. Młodzieżowy Strajk Klimatyczny
70. MOST
71. Nasz Bóbr
72. Ne_Ni
73. NO PAIN IN YOUR BRAIN
74. Open Dialogues International Foundation
75. Perspektywa
76. Plant Your Home
77. Pomorskie Stowarzyszenie Aktywni Lokalnie
78. Projekt Kaczuchy Dziennikarskie

79. Protest Porszewice
80. Przestrzeń do życia Przyjaciele Kubusia
81. Psubraty
82. Pudełko Lilki
83. Rething
84. Rodzic w Mieście
85. Roślinna Strona
86. Równość
87. RUCH zaNIEdbani
88. Rzecz Społeczna
89. Śląski Ruch Klimatyczny
90. Społeczna Straż Ochrony Zieleni Szczecina
91. Stop Stereotypom
92. Stowarzyszenie na rzecz Azylu dla Świń Chrumkowo
93. Szczera Sfera
94. Szkolna Młodzieżowa Rada Klimatyczna
95. Świadomi Prawa
96. Vege Vouge

97. Wawelska Kooperatywa Spożywcza
98. Wegaństwo - podcast
99. Wegrateka
100. Wiosna bez Barrier
101. WORLDmates
102. Wygadajmy Przyszłość
103. Zielone Światło
104. Fundacja Reaktyw
105. Stowarzyszenie Społeczno - Oświatowe Gminy Międzyrzec